

Monumentnummer*: 521194

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82682/32

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Tilburg		Tilburg		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Pelgrimsweg	40			5018 EN	Tilburg		
Loudonstraat	2 a	a		5018 GE	Tilburg		
Loudonstraat	4 a	a		5018 GE	Tilburg		
Loudonstraat	6 a	a		5018 GE	Tilburg		
Loudonstraat	6 b	b		5018 GE	Tilburg		
Loudonstraat	4 b	b		5018 GE	Tilburg		
Loudonstraat	2 b	b		5018 GE	Tilburg		
Loudonstraat	2 c	c		5018 GE	Tilburg		
Loudonstraat	4 c	c		5018 GE	Tilburg		
Loudonstraat	6 c	c		5018 GE	Tilburg		
Loudonstraat	6 d	d		5018 GE	Tilburg		
Loudonstraat	4 d	d		5018 GE	Tilburg		
Loudonstraat	2 d	d		5018 GE	Tilburg		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Tilburg	B				9472		
Tilburg	B				8843		

Omschrijving**

Inleiding.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In 1935 werd door de Congregatie van de Zusters van Liefde te Schijndel opdracht gegeven tot de bouw van een KLOOSTER gewijd aan Sint Liduina van Schiedam met daarin opgenomen een pension voor 'Ouden van dagen' en een Montessorischool. Het ontwerp voor het gebouw was van de hand van de architecten M. van Beek en F. Vervest te Eindhoven. Het gebouw heeft kenmerken van het Traditionalisme en elementen van de Delftse School en het werk van de architect Kropholler. In het bouwdoosje zijn aparte vergunningen aanwezig voor de betonnen vloeren en de ijzeren spanten (gemaakt bij NV Koninklijke Nederlandsche Machinefabriek v.h. E.H. Begemann te Helmond). Het klooster werd in 1935-1936 gebouwd. In 1938 (balkon, arch. M. van Beek) en 1949 (leslokalen) volgden enkele kleine interne wijzigingen. In 1988 volgde de verbouwing van een deel van het interieur van de school.

Omschrijving.

Op onregelmatige, U-vormige plattegrond opgetrokken drielaags gebouw bestaande uit drie delen met elk een aparte functie: de oostelijke vleugel aan de Van Heutzstraat en een groot deel van de vleugel aan de Pelgrimsweg maakten deel uit van het pension voor de 'Ouden van Dagen'. Beide vleugels zijn onderkelderd. Het meest linkse deel van de vleugel aan de Pelgrimsweg was, evenals een deel van de westelijk vleugel in de Loudonstraat, in gebruik als klooster. Aan het uiteinde van de westelijke vleugel werd het schoolgebouw opgetrokken. Op de hoek van de Pelgrimsweg en de Loudonstraat werd op de verdieping een kapel onder zadeldak tussen twee topgevels gebouwd. De daken, in de meeste gevallen zadeldaken, zijn gedekt met romaanse pannen. Enkele elementen in het gebouw zijn herhaaldelijk toegepast. Zo is gebruik gemaakt van topgevels op de muren ('Vlaamse gevels') en worden de uiteinden van de vleugels gemarkeerd door zware topgevels met hardsteen elementen in onder andere de schouders, daklijsten en toppen. Het gebouw kenmerkt zich overigens door een sobere bouwstijl met, behalve in de topgevels, ook aan de straatzijde de toepassing van hardsteen in onder andere aanzetten boven de vensters en in de entree. De vensters, allen uit metaal, hebben veelal een vier, zes- of achtruits roedenverdeling en bestaan grotendeels uit openslaande of tuimelramen met keramische dorpels. In veel gevallen zijn de vensters gekoppeld.

De zijde aan de Pelgrimsweg wordt gedomineerd door de centraal gelegen topgevel met entree en de ten opzichte van de overige delen hoger opgetrokken kapel op de hoek en de driezijdige erkers onder koperen schilddak waartussen eveneens topgevels zijn opgetrokken. Aan de linkerzijde eindigt de gevelwand tegen de in de Van Heutzstraat opgetrokken, dwarsgeplaatste, hier risaliserende vleugel met topgevel. De kapel is opgetrokken tussen twee topgevels met hardsteen elementen. Op de begane grond de entree van het klooster, bestaande uit een getoogd portiek, deels in hardsteen, met een gedeelde getoogde opgeklampte deur. Aan de rechterzijde van het portiek twee, aan de linkerzijde een zesruits venster met tweeruits bovenlicht. Op de verdieping zeven rondboogvensters met achtruits roedenverdeling. Begane grond en verdieping zijn gescheiden door een betonnen cordonlijst. De kapel wordt bekroond door een geheel met koper beklede vierkante dakruiter met bolkruis. Het linkerdeel van de gevel van de kapel wordt ingenomen door een topgevel met op de begane grond drie gekoppelde vensters en op de verdieping twee rondboogvensters met erboven een rond vierruits venster. Tegen de risaliserende achtergevel van de kapel aan de zijde van de Loudonstraat is een natuurstenen corpus met kruis aangebracht van de hand van Toon van Eijndhoven, vervaardigd in 1936. Op de begane grond vier achtruits vensters, hier zonder toepassing van hardsteen. In de centrale topgevel aan de Pelgrimsweg een fors rondboogvormig portiek met gedeelde opgeklampte, deels beglaasde deur. Zowel dit als het portiek onder de kapel worden gemarkeerd door een ruime toepassing van hardsteen. De portieken zijn bereikbaar via geheel hardstenen trappen met gebogen en getrapte trapwangen met hardstenen dekstenen. Ook een deel van het portiek is in hardsteen opgetrokken. Op de verdieping twee paar gekoppelde zesruits vensters met tweeruits bovenlicht (hierna te noemen 'vensters') onder strek met hardstenen aanzetten en keramische afzaten. Aan weerszijden hiervan een rond zesruits venster. Op de tweede verdieping drie vierruits vensters met tweeruits bovenlicht. In de overige

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

delen van de gevelwand zijn de zesruits vensters veelal gekoppeld en boven elkaar geplaatst met hieronder rechthoekige keldervensters. In de erkers aan drie zijden eenruits vensters met zesruits bovenlichten. De vensters op de begane grond zijn voorzien van ingebouwde houten rolluiken. In de topgevels is in de top een blind rond spaarveld aangebracht. Geheel links wordt de gevel ingenomen door een risaliserende topgevel met op begane grond en verdieping twee paren van gekoppelde zesruits venster met tweeruits bovenlichten en in de top een balkon met rondbogige afsluiting dat toegankelijk is via een gedeelde geheel beglaasde deur met kleine roedenverdeling.

In de vleugel aan de Van Heutzstraat wederom twee topgevels met op begane grond en twee erboven gelegen verdiepingen steeds twee gekoppelde vensters. In de top een rond spaarveld. In het overige deel van de gevel op de begane grond keldervensters waarboven zes- en negenruits vensters met respectievelijk twee- en drieruits bovenlichten. In de tweede travee van rechts twee smalle en twee rondvensters. Op de tweede verdieping steeds drie gekoppelde vierruits vensters, in het rechterdeel van de gevel twee liggende tweeruits vensters. In de linkerzijgevel van deze vleugel, een topgevel met hardsteen elementen, op de eerste en tweede verdieping een venster, op de tweede verdieping vergezeld van een vierruits venster. In de top een zesruits rondvenster.

Aan de zijde van de Loudonstraat een strakke gevelwand zonder risalieten met twee topgevels. In de gevel op de begane grond en verdieping achtruits vensters, in de topgevels gekoppeld. Op de tweede verdieping vierruits vensters, deels gekoppeld. In de achtergevel van de vleugel aan de Van Heutzstraat aan de linkerzijde een stalen deels beglaasde deur. Het overige deel van de begane grond wordt ingenomen door een verhoogd met keramische tegels geplaveid terras. Dit geeft toegang tot een vernieuwde deur met aan de rechterzijde één, aan de linkerzijde twee gekoppelde vensters, evenals alle vensters aan de achterzijde niet voorzien van hardsteen elementen. Op de eerste verdieping enkele en gekoppelde vensters. Op de tweede verdieping een zesruits en deels gekoppelde vierruits vensters. Links een tweelaags uitbouw onder plat dak met op de begane grond en erboven vier tweeruits vensters, in de rechterzijgevel steeds één dergelijk venster.

De achtergevel van de vleugel aan de Pelgrimsweg heeft centraal een risaliserende vleugel onder zadeldak met topgevel met hardsteen elementen. In de topgevel een via een bakstenen trap toegankelijke stalen getoogde deels beglaasde deur temidden van twee tweeruits vensters. Op de verdieping vijf gekoppelde zesruits, op de tweede verdieping drie gekoppelde achtruits vensters. In de top een rond zesruits venster. In de linker zijgevel een tweeruits, op de verdieping een zesruits venster. Rechts van deze topgevel een tweelaags aanbouw onder plat dak met op de begane grond en erboven drie gekoppelde vensters, in de zijgevel een beglaasde deur en op de verdieping twee gekoppelde vensters. Rechts hiervan drie topgevels met op de begane grond en de verdieping twee dan wel drie vensters, op de tweede verdieping twee vierruits vensters en een rond spaarveld. In de derde topgevel van rechts een deels beglaasde deur met bovenlicht vergezeld van twee vensters.

Links van de centrale topgevel twee uitbouwen onder plat dak met in de gevel van de uitbouw rechts op begane grond en verdieping drievensters. In de linker uitbouw op de begane grond een deels beglaasde deur en drie tweeruits vensters, op de verdieping vier van dergelijke vensters. Tussen beide uitbouwen een in 1938 naar een ontwerp van M. van Beek geplaatst betonnen balkon met eronder een via een trap bereikbare deels beglaasde deur en twee vensters waaronder tweeruits kelderlichten. Op de verdieping drie vensters. De gevel wordt tenslotte nog bekroond door een topgevel met twee vensters en een rond spaarveld.

De achtergevel van de vleugel aan de Loudonstraat heeft twee topgevels met op de drie etages steeds twee vensters, in de overige delen van de gevel op beide verdiepingen eveneens dergelijke vensters, op de derde verdieping drie vierruits vensters. In het rechterdeel van de gevel twee tweeruits vensters, rondvensters en een twaalf- en negenruits venster.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De westelijke vleugel aan de Loudonstraat eindigt in de risaliserende drielaagse, voormalige Montessorischool. Centraal een tweelaagse middenrisaliet onder lessenaardak tussen doormetselde gevels. Hierboven een topgevel. In de risaliet een rondbogig portiek met hardstenen aanzetten met een rondbogig opgeklampte, deels beglaasde deur. Het portiek is bereikbaar via een hardstenen stoep en lage trap. Aan weerszijden van het portiek een vierruits rondboogvenster, op de hoeken steunberen met hardstenen bekroning. Op de verdieping vier gekoppelde zesruits vensters. Boven het lessenaardak in de topgevel drie gekoppelde zesruits vensters en een zesruits rond venster. Op de begane grond rechts van de middenrisaliet drie gekoppelde en een enkel zesruits venster. Op de verdieping twee zevenruits vensters geflankeerd door twee zesruiters. Op de tweede verdieping, aan beide zijden van de risaliet, vier vierruits vensters. Links van de risaliet op de begane grond twee paren gekoppelde achtruits vensters, op de verdieping zesruits vensters. De rechter zijgevel van de school bestaat uit een topgevel en een eenlaags aanbouw onder plat dak. Op de begane grond v.l.n.r. twee liggende tweeruits vensters en vervolgens een zeven-, zes- en twee zevenruits vensters. Op de verdieping twee zevenruits vensters temidden van twee zesruits vensters. Op de tweede verdieping twee paar gekoppelde achtruits vensters, in de top een zesruits rondvenster.

In de achtergevel van de uitbouw een rondbogig portiek waarin een deur met gekoppelde vensters, het geheel rondbogig. Het portiek wordt geflankeerd door later aangebrachte (waarschijnlijk 1988) liggende raamstroken met acht vensters onder betonnen latei. Op de verdieping centraal een risaliserende topgevel met deuren gekoppeld met vensters, op de tweede verdieping met gekoppelde zesruits vensters en de toegang tot een metalen brandtrap (1988). Het dak van de uitbouw vormt een balkon, omgeven door een smeedijzeren balustrade.

De achtergevel van de vleugel aan de Loudonstraat heeft twee topgevels en een uitbouw onder plat dak (de refter) met vernieuwde aluminium deuren en twee vensters met roedenverdeling. Geheel rechts een getoogde, deels beglaasde deur waarboven een rondvenster met zesruits roedenverdeling. Voor de refter een terras met bruinrode keramische tegels. In het overige deel van de gevel op de begane grond enkele zes- en vierruits vensters. Op de verdieping geheel links enkele smalle vensters die het erachter liggende trappenhuis verlichten, de overige vensters voornamelijk zesruits vensters met tweeruits bovenlichten. Op de tweede verdieping vierruits vensters.

In het interieur van de vleugel aan de Pelgrimsweg op de begane grond achter beide ingangspartijen een portiek waarachter een vestibule, bereikbaar via gedeelde, deels beglaasde klapdeuren. In de hal van het portiek onder de kapel (nr. 40) een marmeren steen met inscriptie 'D.O.M. / op 31 oktober van het jaar O.H. 1936 / toen de Congregatie der Zusters van Liefde te Schijndel / haar eerste eeuwfeest vierde / is deze gedenksteen onthuld door de / Alg. Overste Zr. Marie Theresia / in tegenwoordigheid harer assistenten en de oversten van de succursalen'. In de entree van het pension (nr. 40a) een muurschildering voorstellende een groep vluchtende burgers met rechts, voor een kruis de H. Liduina van Schiedam. De schildering is links voorzien van een korte tekst: 'Geschenk van de omwonende / burgerij voor hulpverlening / tijdens de bange oorlogsdagen / 10 mei 1940 27 oct. 1944'. Rechtsonder is de schildering gesigneerd 'G. Vriens / oct. '45'. De gangen zijn allen belegd met tweekleurige keramische, grijs gemarmerde en bruinrode plavuizen, de wanden zijn tot op ca. 1,5 m voorzien van horizontale tegels. De vensters zijn aan de binnenzijde voorzien van zwart-wit marmeren vensterbanken.

De trappenhuisen zijn voorzien van trappen met tussenverdiepingen, belegd met lichte marmeren plavuizen en voorzien van gesmede balustrades. De trappenhuisen worden verlicht middels vensters waarin glas-in-loodvoorstellingen van de hand van Charles Eyck, gedateerd 1936. In de centrale trappenhuis aan de Pelgrimsweg op de tussenverdieping voorstellingen van de Vijf Zintuigen, op de tweede verdieping drie vensters met voorstelling van drie vrouwen, achtereenvolgens met de letters Alpha en Omega, de symbolen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

voor Geloof, Hoop en Liefde en de pelikaan die haar jongen voedt. In het trappenhuis aan de Loudonstraat twee vensters met een voorstelling de Geboorte en de Hemelvaart. In het trappenhuis aan de Van Heutzstraat op de begane grond een voorstelling van de Emmausgangers, op de verdieping een afbeelding van de Bruiloft te Kanaän. De kapel was voorheen voorzien van een korfboogvormige triomfboog, nu dichtgezet waardoor een 'kleine' en 'grote' kapel zijn ontstaan. In de 'kleine' kapel nog het oorspronkelijke segmentboogvormige gewelf, in de 'grote' kapel een verlaagd plafond. In de vensters van de kapel een eenvoudige rechthoekige glas-in-loodvulling.

Waardering.

Het klooster is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als geestelijk centrum bestaande uit een klooster met school en bejaardentehuis. Het object is tevens van belang vanwege de typologie door het huisvesten van deze drie onderdelen in één daarvoor opgericht gebouw.

Het object heeft architectuurhistorische waarde als representant van de Traditionalistische architectuur en vanwege de plaats die het werk inneemt in het oeuvre van de architecten M. van Beek en F. Vervest. Het object is van belang wegens de ensemblewaarden doordat het gebouw deel uitmaakt van een gelijktijdig aangelegde wijk en de naastgelegen kerk.

Tenslotte is het object van belang vanwege de gaafheid van zowel in- als exterieur.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Religieuze gebouwen	Klooster, kloosteronderd	Klooster